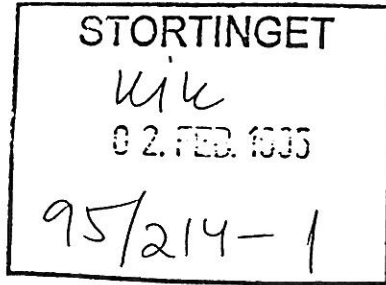

Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen
Tlf. 22 31 30 90
Fax. 22 31 38 58

16.12.1993

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Brev til kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om
Det Nordlandske Kirke- og skolefond

Vedlagt oversendes brev av 7. ds. fra Synnøve Fjellbakk
Taftø til besvarelse.

Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen ber om å få
kopi av departementets svar.

Med vennlig hilsen
for kirke,- utdannings- og forskningskomiteen

Alice Braadland
komitesekretær

DET KONGELIGE KIRKE-, UTDANNINGS-
OG FORSKNINGSDEPARTEMENT

Vår dato 11.05.98 Vår referanse 98/5210 VoFo/VIR

Saksbehandler, innvalgstelefon
Viggo Røberg / 22 24 76 72

Deres dato 09.03.98 Deres referanse 98/2680

Justisdepartementet
Domstolsavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

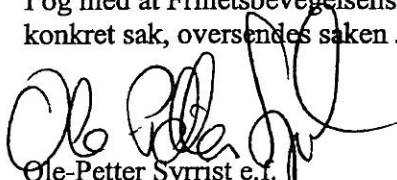
28/1874
161.0

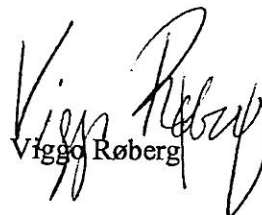
BREV FRA TROSSAMFUNNET FRIHETSBEVEGELSEN - OVERSENDELSE

Vi viser telefonsamtale mellom Tove M. Volbæk og Viggo Røberg 12.3.98, vedrørende trossamfunnet Frihetsbevegelsen.

I brev av 28. februar d.å viser Frihetsbevegelsen til eiendomsforhold som berører Opplysningsvesenets fond. Vi viser i den forbindelse til vedlagte kopier av tidligere korrespondanse i saken.

I og med at Frihetsbevegelsens henvendelse retter seg mot en domstols avgjørelse i en konkret sak, oversendes saken Justisdepartementet for videre oppfølging.

Ole-Petter Syrrist e.f.
Underdirektør

Viggo Røberg

Kopi:
Kirkeavdelingen ✓

Vedlegg:
Brev fra Frihetsbevegelsen av 26.2.98
Kopi av diverse brev fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet

DET KONGELIGE JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT
SIVILAVDELINGEN

KONTOR, AKERSGT. 42 - TLF. 22 24 90 90 - TELEX 21 403 JDEP N
POSTADRESSE: POSTBOKS 8005 DEP., 0030 OSLO

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet
Administrasjonsavdelingen
Forvaltningsseksjonen
Postboks 8119 DEP
0032 Oslo

dok1

11 MAR 1998	
Saksnr.	98/5210
Arkivkode	

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

Dato

98/2680 A-AF ANO

09-03-98

OVERSENDELSE - TROSSAMFUNN

Vedlagt oversendes sak på området trossamfunn mm, overført til KUF fom 1. januar 1998.

Trossamfunnet FRIHETSBEVEGELSEN er underrettet ved kopi av dette brevet.

Etter fullmakt

Anne Pauline Jensen
underdirektør

Anniken Nygaard Ottesen
førstekonsulent

Saksbehandler: A. N. Ottesen, tlf. 22 24 51 73, faks 22 24 27 22

Statsråden	Plan- og adm. avd.	Kriminaloms.avd.	Lovavdelingen	Polaravdelingen	Politiavdelingen	Sivilavdelingen	Utlendingsavd.
Tlf. 22 24 51 01	Tlf. 22 24 51 19	Tlf. 22 24 55 11	Tlf. 22 24 53 98	Tlf. 22 24 56 01	Tlf. 22 24 52 19	Tlf. 22 24 54 51	Tlf. 22 24 52 81
Faks 22 24 95 33	Faks 22 24 95 34	Faks 22 24 95 31	Faks 22 24 27 25	Faks 22 24 95 39	Faks 22 24 95 30	Faks 22 24 27 22	Faks 22 24 52 89

DET KONGELIGE KIRKE-, UTDANNINGS- OG FORSKNINGSDEPARTEMENT

KONTORADRESSE: AKERSGT. 42 - TELEFON: 22 34 90 90 - TELEKS: 21 428 NSBDP N - TELEFAKS: 22 34 95 53
POSTADRESSE: POSTBOKS 8119 DEP., 0032 OSLO 1

Synnøve Fjellbakk Taftø
8630 STORFORSHEI

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
93/4178 kib

Dato
10.01.94

DET NORDLANDSKE KIRKE- OG SKOLEFOND

Jeg har fra Stortingets Kirke-, utdannings- og forskningskomite fått oversendt Deres brev til komiteen av 07.12.93 for besvarelse.

Opprinnelsen til det Nordlandske Kirke- og Skolefond var "Den nordlandske og finnmarkske Missionskasse" som ble opprettet ved reskript av 19. april 1715. Fondet fikk, ifølge Prestelønningskomiteens innstilling av 1937, avgifter fra kirker i Norge og ble overdratt kirker og kirkegods i Nordland, Finnmark og Helgeland amt. Missionskassen bygget 3 kirker, 3 kapeller og 5 skoler i Finnmark for å bidra til "lappernes" omvendelse.

Kapitalen.

Fondet ble de første årene forvaltet av "missionskassereren", men forvaltningsansvaret ble fra 1802 overført til det Danske kancelli. Fra 01.07.1937 har det Nordlandske Kirke- og Skolefond vært administrert av Nord-Hålogaland stiftsdireksjon som fastsatte utlånsrenten, førte tilsyn med bruken av de gitte bevilgninger og framsatte budsjettforslag for fondet. Kirkedepartementet har hatt det overordnede ansvar. Budsjettene ble fra 1848 og fram til fondets avvikling i 1971, vedtatt av Stortinget, og Riksrevisjonen har revidert de årlige regnskaper.

Fondets formål er i årenes løp endret fra å være et rent misjonsfond til å tilgodese alminnlige kirkelige formål. Inntekter og kapital har for det vesentlige gått med til lønnsbidrag og erstatninger til geistlige embets- og tjenestemenn i Sør- og Nord-Hålogaland bispedømme, til vedlikehold av fondets kirker, lønn til kirketolker m.v. En ikke ubetydelig del av fondets midler er gått med til gjenreisningen av kirker og prestegårder i Finnmark som ble brent under krigen.

Det Nordlandske Kirke- og Skolefond opphørte pr 31.12.1971

fordi midlene på dette tidspunkt var brukt opp til de ovenfor nevnte formål. Jeg vedlegger til orientering en kopi av regnskapet for dette år hvorav anvendelsen av de siste kroner vil framgå.

Hjemmelen til realverdiene.

Ved lov av 1. august 1821 ble bestemt at kirker i "Nordland og Finmarkens Amter" som tilhørte det Nordlandske Kirke- og Skolefond skulle avhendes.

Jordegodset "med Bygsel, Landskyld og andre Herligheder" skulle beholdes som fondets eiendom og behandles etter de regler som til enhver tid gjelder for det beneficerede gods.

De aller fleste kirker ble deretter solgt, men endel kirker og kapeller forble fondets eiendom. En stor del av disse ble ødelagt under siste verdenskrig og ble som nevnt gjenoppbygget for fondets midler.

Jordegodset (prestegårdene og klokkergårdene) som tilhørte fondet ble før 1937 vedlikeholdt av fondets egne midler. Det viste seg imidlertid at fondet ikke maktet oppgaven og fra 1. juli 1937 overtok Opplysningsvesenets Fond vedlikeholdet av presteårdsbebyggelsen i Finnmark samt utgiftene til nybygging og ombygging.

Av Prestelønningskomiteens innstilling av 1937 framgår at Det Nordlandske Kirke- og Skolefond på dette tidspunkt kun eide 15 prestegårder i Finnmark: Loppa, Talvik, Alta, Kautokeino, Karasjon, Hammerfest, Måsøy, Kjelvik, Kistrand, Lebesby, Tana, Nessby, Vadsø, Vardø og Sør-Varanger foruten noen klokkergårder i bispedømmet, se nedenfor.

Ved lov av 9. desember 1955 nr 11 (prestegårdsloven) ble det i § 17 fastsatt at Opplysningsvesenets Fond overtar Det Nordlandske Kirke- og Skolefonds prestegårder og presteboliger i Finnmark.

Ifølge lovens forarbeider var begrunnelsen det som ovenfor er nevnt, at Opplysningsvesenets Fond allerede fra 1937 hadde hatt vedlikeholdsansvaret for disse prestegårder og presteboliger.

De eiendommer som Det Nordlandske Kirke- og Skolefond fremdeles hadde hjemmelen til i 1955 var derfor klokkergårdene. Se vedlagte fortegnelse.

Ved klokke-loven av 1963 (lov av 5. april 1963 nr 1) ble det i § 12 bestemt at Opplysningsvesenets fond overtar Det nordlandske kirke- og skolefonds gjenværende klokkergårder.

Av lovens forarbeider framgår at hensikten var å gjennomføre en ensartet forvaltningsordning for klokkergårder som

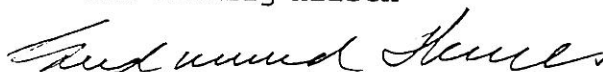
tilhørte offentlige fond, ikke minst av hensyn til klokkernes arbeidssituasjon og lønnsordning som inntil 1963 hadde vært høyst uklar og vanskelig håndterbar.

I forarbeidene ble drøftet om Det nordlandske kirke- og skolefond burde ytes erstatning for de klokkegårder som ble overført til Opplysningsvesenets fond, men forslaget ble avvist under henvisning til den overføring av hjemmelen til prestegårdene og presteboligene i Finnmark som fant sted ved prestegårdsloven av 1955.

De nevnte preste- og klokkegårder har etter overføring av hjemmelen vært forvaltet i samsvar med den til enhver tid gjeldende lovgivning for Opplysningsvesenets fond (tidligere det beneficerede Gods). Bruk av avkastning av kapital og årlige inntekter er øremerket til kirkelige formål og kommer hele landet til gode. Vi viser til Grundlovens § 106, lov om det beneficerede Gods av 20. august 1821, spesielt §§ 47, 54 og 55. Videre vises til prestegårdsloven av 9. desember 1955 nr 11, kapittel 3, 4 og 5.

Vi vil til slutt nevne at det årlig kan søkes om tilskudd fra Opplysningsvesenets fond til kirkelige formål, se vedlagte brosjyre utgitt av styret for Særfond II i 1993.

Med vennlig hilsen

Gudmund Hernes

Vedlegg

Kopi: Stortingets kirke-, utdannings- og forskningskomite
v/Alice Braadland